

POGOJI ZA PRIDRUŽITEV MREŽI LOKALNIH SKUPNOSTI NA POTI DO ZERO WASTE

Navedeni pogoji so usklajeni z referenčnim dokumentom, ki sta ga pripravila Enzo Favoino (Koordinator strokovnega odbora Zero Waste Europe) in Joan Marc Simon (direktor Zero Waste Europe).

Zero waste gibanje je formalno organizirano v Mednarodni Zero waste zvezi ([Zero Waste International Alliance](#)), ki jo sestavljajo Zero waste mreže iz različnih celin. [Zero Waste Europe](#) združuje 31 nacionalnih organizacij in preko 400 Zero Waste lokalnih skupnosti. Nacionalne organizacije so odgovorne za izmenjavo informacij in dobrih praks znotraj mreže ter za spremljanje delovanja in doseganja zastavljenih rezultatov Zero waste občin v posamezni državi. Nacionalna Zero waste organizacija za Slovenijo smo Ekologi brez meja preko programa [Zero Waste Slovenija](#).

Kot izhodišče za pridružitev mreži lokalnih skupnosti na poti do Zero waste, **mora občina sprejeti Zero waste zavezo**, ki naj vključuje naslednje:

1. Do določenega datuma pričeti z zbiranjem od vrat do vrat, vključno z biološko razgradljivimi odpadki.
2. Upoštevanje vseh odpadkov, ki nastanejo v lokalni skupnosti, ne glede na to, ali so v njeni neposredni pristojnosti (kot na primer odpadki, ki nastanejo v javnih institucijah, trgovinskem ali industrijskem sektorju).
3. Lokalna skupnost mora izvajati nadzor nad tistimi sektorji, za katere je pristojna in vplivati na tiste sektorje, ki niso v njeni neposredni pristojnosti.
4. Preko lokalnih akcij in kampanj mora spodbujati preoblikovanje izdelkov in materialov, ki jih ni možno reciklirati ali kompostirati.
5. Implementacijo sheme plačaj, kolikor odvržeš (PAYT) – do datuma, ko je shema usklajena z lokalno zakonodajo in operativnimi pogoji za njeno izvedbo.
6. Imenovanje Zero Waste odbora, ki vključuje predstavnike:
 - izvoljenih lokalnih oblasti,
 - komunalnega podjetja,
 - civilne družbe in NVO,
 - nacionalne ZW organizacije.

Naloga odbora je nadzor nad implementacijo Zero waste strategije, ocena pomembnejših korakov, iskanje rešitev, prilagajanje zastavljenih rokov, itd.

7. Izvedba periodičnih analiz sestave mešanih ostankov odpadkov (vsaj enkrat letno), preko katerih občine:
 - analizirajo napredovanje Zero waste strategije,
 - ocenijo kaj ostaja v mešanih ostankih,
 - v skladu s tem definirajo operativno strategijo in kampanje za doseganje dodatnih izboljšav,
 - zagotavljajo povratne informacije industriji z namenom preoblikovanja materialov in izdelkov, ki jih je težko ali nemogoče reciklirati, kompostirati, ponovno uporabiti.
8. Nasprotovanje kakršnikoli obliki sežiganja ali so-sežiganja (zapuščina sežigalnic) v že delujočih napravah za termično obdelavo (nad 100 stopinj Celzija) kot v tistih, ki so šele v fazi načrtovanja.
9. Definirajo kvantitativne cilje za srednjeročno obdobje (5 let) in dolgoročno obdobje (10 let).
10. O svojih dosežkih letno poročajo nacionalni Zero Waste organizaciji in organizirajo srečanje Zero waste odbora.

Številne občine so si že zastavile cilje, da bodo v naslednjih desetletjih zmanjšale količine nastalih odpadkov in mešanih ostankov ter zvišale deleže ločenega zbiranja. Nekatere med njimi že danes dosegajo preko 85 % ločenega zbiranja, druge občine celo 90 % ([Contarina](#) v Italiji), kar je skoraj dvakrat več od evropskega povprečja (42 %) in še vedno nad slovenskim povprečjem (71%). Contarina, ki ima 530.000 prebivalcev, in združuje 50 občin, proizvede le 50 kg mešanih ostankov na osebo. Torej se že zelo približuje cilju "nič odpadkov".

Zero Waste zavezo sprejme pristojen organ občine (župan, občinski svet), odvisno od lokalne zakonodaje in pristojnosti. Vsebinsko zaveze najprej preveri nacionalna Zero Waste organizacija, ki lokalno skupnost predlaga Evropski Zero Waste organizaciji in šele z njenim dovoljenjem se občina v javnosti lahko deklarira kot **'Zero Waste občina'**.

V Sloveniji je ravnanje s komunalnimi odpadki pristojnost občin, zato se lahko občine pridružijo nacionalni in s tem tudi evropski mreži lokalnih skupnosti na poti do Zero Waste.

POSTOPEK IMENOVANJA PREDSTAVNIKOV NEVLADNIH ORGANIZACIJ V ZERO WASTE ODBOR

V Sloveniji imajo nevladne organizacije izdelan demokratičen način postopka imenovanja predstavnikov nevladnih organizacij tako na lokalnem kot na nacionalnem nivoju.

Postopek poteka tako, da občina za izvedbo zaprosi [CNVOS](#), kakšno od lokalnih NVO (ali pa recimo njihovo regionalno NVO stičišče, saj so ta že večkrat izvedla podobne postopke), ta pa ga potem izvede v skladu z uveljavljenimi standardi, torej tako:

- da je postopek odprt za vse kvalificirane nevladne organizacije (v tem primeru za tiste, dejavne na področju varstva okolja ipd.),
- da kandidati, ki so jih kvalificirane NVO predlagale, sprva med sabo poskušajo doseči konsenz o najprimernejšem predstavniku,
- če konsenza ni, sledijo volitve med kvalificiranimi organizacijami.